

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor pošta iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Združenje Vojne Krajine s Hrvatsko.

Te dni se iz Zagreba in iz Pešte čuje, da se ima vprašanje združenja Vojne Krajine s civilno Hrvatsko vendar le enkrat rešiti. Hrvatski ban Pejačević ima postati poseben kraljevski komisar za to delo in iz hrvatskega in ogerskega zbora se imata po kraljevskem reskriptu regnikolarni deputaciji voliti, kateri bosta dogovorili uveče tega združenja. Čudno je, da se zlasti od magjarskega novinstva zdaj jako močno naglašajo ravno pogoji ali uveče združenja, dasi ima Hrvatska po uže danej vladarjevej besedi in po pisanih potrjenih pogodbah brez uvetno pravico, terjati zjedinenja Krajine s civilno svojo zemljo.

Magjarski listi, ki se posebno boje, da bodo Hrvat, ko se njih ozemlje pomnoži za nad sedem sto tisoč prebivalcev, potem tudi v peštanskem zboru imeli za kakih 20 ali 30 poslancev več in bodo tako tedaj preveliko prevago dobili, premišljajo zdaj, kako odškodnino bi zato od Hrvatov terjali. Oni izmed njih, kateri najmenj zahtevajo, hoté, da se število hrvatskih poslancev za peštanski zbor pomnoži samo za kake tri, a ne po razmeri velikosti pridružene zemlje za dvajset. Drugi menijo, da je zdaj čas prišel, terjati od Hrvatov, naj se odrekó svojih historičnih in natornih pravic na Reko. Tretji med magjarskimi novinarji celó ugibljejo, ali bi ne bilo bolje, še bolj ločiti se od Hrvatov, da ne bi kedaj v Pešti tako zagospodarili, kakor v dunajskem državnem zboru ravno zdaj Slovanje v zvezi s konservativnimi elementi večino imajo.

Razlog, zakaj se Magjari toliko strašijo združenja Vojne Krajine s Hrvatsko, je pač le njih navadni strah pred Slovanstvom. Naravno namreč čutijo, da je to okrepitvenje Hrvatske

tudi okrepitvenje južnega Slovanstva sploh. Ker pa tega zabraniti ne morejo, tolažijo se s starim „sovrastvom“ mej Srbi in Hrvat — pa kakor je videti, im tudi ta tolažba ne bode mnogo zalegla. O tem namreč piše glavni srbski organ „Zastava“ takole:

„Kar se tiče politične strani tega vprašanja, boji se „Pesti Naplo“, da bi združenje Hrvatske s Krajino moglo pospešiti proces osnivanja južnoslovenske države. „Pest. Lloyd“ baš ne izraža takega strahu in tolaži svojega tovariša s trditvijo, da Hrvatska niti same sebe ne more vzdržavati, tem menj da je pak sposobna, biti središče za ustanovitev držav, katere bi se imele boriti kakor proti Magjarskeji tako tudi proti celemu monarhiji avstrijskeji. Ob enem pristavlja, da Hrvatje sami tudi sprevidajo to, ker ve lo, da nimajo niti toliko moči, da se branijo protivnosti svojih srbskih bratov. To je bolj mimogredé rečeno od magjarske strani, toda vidi se, da se tam računa na srbsko-hrvatsko neslogo in da se od tod jemlje kapital za magjarske interese. To je dovolj jasno, če bi v Zagrebu jedenkrat pričeli ozbiljno misliti o teh odnošajih in če bi se prišlo do izpoznanja, da se Hrvatje nimajo v bran postavljati nikacemu nasprotnemu duhu srbskemu, nego da mu gredo prijateljski nasproti. Obče pak je to stvar, katera ne spada zdaj sem in o katereji nečemo govoriti o času, ko stojimo na pragu združenja Krajine.“

Hrvatski „Obzor“ to izjavo srbskega lista z odobravanjem ponatiskuje.

Kadar gre njim samim za kožo,

tačas se še le domišljajo nemški liberalci svobode in ustave ter obe kličejo na pomaganje.

Tako na primer piše „N. Fr. Pr.“, kakor da bi o nečem povsem novem govorila, sledeče:

„Okrajna sodnija notranjega dunajskega mesta je dne 28. t. m. izdala razsodbo, katera ima neizmerno principijalno važnost in katera bi morala, ako bi se praktično uvela v avstrijska sodišča, narediti v naših uže takó niti najmanj sijajnih tiskovnih razmerah reakcijo, kakeršno bi si težko kdo misliti utegnil. Ta odlok izrečen v prvi vrsti proti financijalnemu tedniku, ki se pa še lahko raztegne tudi na vse časništvo, vzpostavlja namreč do slej neznano načelo, da ima državni pravdnik pravico, kadar je tako zvano objektivno postopanje izvedeno, pričeti subjektivno preganjanje, o katerem nema odločevati sodišče, temuč posamezni sodnik, in sicer kar tem načinom, da se zaradi zločina ali pregreška, kateri se nahaja v časniku, ne toži, temveč zaradi prestopka zanemarjenja dolžnostne uredniške pazljivosti, ter da se ne preganja pisatelj članka, nego odgovorni urednik, ali pa osoba, katera ima po tiskovnem zakonu obče kakšno odgovornost za to. Temu mnenju nasledak je, da ima posamezni sodnik odločevati o tem, ali vsebina časnikova utemeljuje zločin ali pregrešek — odlok, kateri je po zakonu za slučaj subjektivnega preganjanja pridržan izključno porotnemu sodišču, in da se vrhu tega posameznemu sodniku pri tem njegovem odloku po razsodbi, izrečeneji v objektivnem postopanju takó prejudicira, da je oprostitev skoraj popolnem izključena. Ker nadalje oni, kdor je obsojen zaradi zanemarjenja dolžnostne pazljivosti, poleg tega, da je znatno kaznovan v denarjih in svojej svobodi, zapade tudi vso ali samo del kavcije, more z bistroumno komplikacijo objektivnega in tega deloma subjektivnega postopanja novejšje vrste, pričeti

Listek.

Slovenska „Glasbena Matica“.

(Konec.)

„Glasbeneji Matici“ tedaj ne manjka niti tudi dobre volje, a ta sama še ne izda. Duševno in gmotno podpirati bi jo morala vsa slovenska inteligencija, kjer koli se nahaja, ker v mogem oziru imamo biti Slovenci centralisti. Cecilijno ljubljansko cerkveno društvo svojih vej nij raztegnilo uže črez samo Kranjsko, nego raztegnilo jih je tudi črez bližnje sosednje slovenske pokrajine in vendar ima veliko ožji delokrog, nego ga ima „Gl. M.“. Zakaj pa vendar napreduje Cecilijno društvo? Zato, ker se zanj zanima vsaj jeden del duhovenstva in to zanimanje dejanski izraža. Kateri del občinstva pa se zanima za slovensko „Glasbeno Matico“? Skoro nobeden! In vendar

Slovenci v obče tak naroden glasben zavod sploh imeti moramo, ter, ako bi ga še ne imeli, ustanoviti bi si ga morali. „Glasbena Matica“ néma samo lokalnega pomena, takega kakor ga ima po priliki kako selsko bralno društvo. „Glasbene Matice“ pomen in važnost bi Slovenci še le uvideli, ako bi zamrla. Pevski zbori po Slovenskem dobivajo zdaj zbirke pesnij v roke, izvirnih, na domačih tleh vzraslih skladieb, niti da bi si bili kedaj stavili vprašanje: kje bi pa dobili mi potem slovenskih skladieb, ako bi ne bilo „Glasbene Matice“? Kdo skrbi za gradivo za bavnim večerom, koliko slovenskih glasbenih skladateljev je, da se spuščajo z izdavanjem svojih kompozicij v nevarnost, da jim potem drago izdanje trohni, ker nij dovolj kupca? Menda malo kateri narod naglašuje dan za dnevom gaslo: „v združenju je moč“, tako, kakor naš slovenski. Kolikokrat pa se po tem gaslu

ravnamo? „Glasbena Matica“ mogla bi biti naravno središče vseh slovenskih skladateljev, kakor imajo enake zavode urejene tudi drugi narodje. Ali koliko jih je, ki se shajajo v tem središču? Glavni podpornik v tem oziru je dr. Gustav Ipavec. Na glasbenem polju je on neutrudljiv podpiratelj. Če pogledamo vse izdanje „Glasbene Matice“, vidimo in občudujemo njegovo delavnost; ako ga je tedaj „Glasbena Matica“ izvolila za svojega častnega člana, storila je samo svojo dolžnost. V prejšnjih časih sta „Glasbeno Matico“ podpirala s svojimi kompozicijami tudi gospoda Nedvéd in Foerster. Vzlasti g. Nedvéd je umetnik, ki zna pravo narodovo strunico ubrati, zato so njegove skladbe postale tudi tako popularne, kjer se slovenski poje. Žalibog, da je v teku zadnjih let popolnem odtegnil svojo pomoč „Glasbeneji Matici“. Kaj je temu krivo, to je nje-

se preganjanje po tiskovnem zakonu, katero najhujše škoduje časniškemu podjetju ter zanje odgovorne osebe, ne da bi porotne sodnije, katere so bile vzpostavljene baš zatorej, da bi proti tacemu preganjanju dajale brambo in varnost, o tem kaj razsojati mogle.“

„N. Fr. Pr.“ imenuje to postopanje čisto novo prakso, dela ropot zoper vlado in kliče liberalca Ungerja na pomoč. Ali — to vse se je pri nas godilo, pri nas in zoper nas prakticalo že pod Auerspergovim ministerstvom! Torej to postopanje je iz nemške liberalne dobe domá. Zakaj je „N. Fr. Pr.“ prej molčala, ko se je pod vladanjem njene „liberalne“ stranke tako postopalo proti narodnim časnikom? Hodie mihi eras tibi! Kdor družemu jamo koplje, sam vanjo pade.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. januarja.

Novoletni članki **dunajskih** nemško-nacionalnih listov so vsi polni nezadovoljstva z minolim letom 1880, kažejo pa ob enem tudi, kako so Nemci zatirani, ako se jim dovoli, da v svojih organih smejo pisati o „demonstrativnem cesarjevem potovanju po Češkem in Gališkem“. Vidi pa se, da so se sprijaznili že tudi s Taaffejevim ministerstvom, kajti na novega leta dan piše „D. Ztg.“, da je za Nemce toliko bolje, kolikor dalje vlada zdanje ministerstvo. Za nas tudi!

Poljsk list poroča, da bode za **gospodsko zbornico** imenovanih 17 novih članov, mej njimi 7 Poljakov.

Dunajski vladni časopis „Montags-Review“ poroča, kako je grof **Taaffe** sprejel nemškega agitatorja, urednika linškega liberalnega „Sonntagsblatta“ Kirchmayerja ter župana Hubmerja. Kirchmayer je prosil, naj se dovoli gorenje-avstrijski kmetški shod, rekoč, da se je novo naznanilo o tacem shodu vložilo zaradi tega, da bi se izognilo kakemu konfliktu. Taaffe je odgovoril, da bi kmetški shod, nameravan za 27. december, ne bil imel nobednih praktičnih nasledkov, kajti vse, kar se dá doseči v vprašanji zemljiškega davka, bode se doseglo tudi brez tega zbora. Ob vladajočej razburjenosti mogli bi se bili govoriti tako govorji, kateri bi vlado zadržavali v njenih prostovoljnih namenih in bi jej bili obtežili to storiti, kar ona hoče storiti. Grof Taaffe je rekel, da je prepričan, da bode cesarski namestnik stvar natanko premislil; preko glave cesarskega namestnika pa noben minister v upravnej državi ne more razsodeb delati.

Glede nameravane kmetške deputacije do cesarja je rekel Taaffe, da se mora na vsak način vloga narediti; on ne vé, ali bode cesar sprejel deputacijo ali ne. Če jo bo sprejel, bode pač le kmete sprejel, ne pa kacega urednika. Ako bi namestnik dovolil name-

njeno zborovanje kmetov, pa bi to razburjeno razšlo se, misli minister, da bi avdijsenca pri cesarji potem še menj vspeha imela. Ministerški predsednik na koncu izreka, da bode vlada za kmete kar je mogoče storila in da se finančno ministerstvo s to rečjo že zdaj temeljito peča. Minister je končal z najboljšimi željami za Zgorenjo Avstrijo in je rekel, da, čem bolj se ljudstvo pomiri, tem več se bode dalo doseči.

Za **gališkega** deželnega maršala nij še nikdo imenovan; da pa bode imenovan zdanji predsednik državnozbornskega kluba Poljakov, Groholski, to se potrjuje. Govoreč o tem vprašanju, tarna dunajsk fortšritlersk list, „da je Galičija izgubljena za nemštvo“. „Tribüne“ na to odgovarja, da so Galičijani jako srečni, da so ušli „kulturnemu“ ropanju nemških centralistov.

Rumunci pod krono sv. Štefana so se doslej držali pasivne politike, ter niso pošiljali svojih poslancev v peštanski državni zbor. To politiko hočejo baje zdaj opustiti ter se pripravljajo za volitve. Magjarom to ne ugaja, ker bi jim s tem opozicija v državnem zboru narasla.

Vnanje države.

Mirovnega evropskega sodišča skoraj gotovo ne bo, ker je Turčija poslala okrožnico do vseh svojih zastopnikov, v katerej odbija predlog o mirovnem sodišču, a ne stavlja tudi nobenega drugega predloga.

Srbski knez ima pravico imenovati nekaj članov v skupščino. To je zdaj storil ter mej temi članovi imenoval tudi enega Turka in enega juda.

Neki poročevalec dunajske „D. Ztg.“ se je razgovarjal z **grškim** ministerskim predsednikom, kateri mu je dejal, da ne veruje v izvršenje predloga gledé mirovnega sodišča, v katero bi tudi Komunduros privolil nerad in ako bi to velevali na vsak način želele. Priprave za vojno pa se bodo vsejedno nadaljevale. Ko bi mirovno sodišče ne imelo nobenega vspeha, bode baje Grki dné 25. marca nad Turke vdarili.

Grška zbornica je dovolila vladi, da si ta izposodi za vojne priprave 120 milijonov drahem.

O zapletki **rusko-kitajskej** piše petersburgsk časopis, da bode to stvar rešila zdaj kitajska vlada in da se bode mej obe državi povrnilo zaupanje in prijateljstvo.

Boerci v južnej **Afriki** povsod zmagojejo in podé Angleže pred soboj; zdaj so zasedli tudi glavno mesto Transvalsko, Pretorijo. Angleški manjši časopisi so pričeli že angleško vlado obdelavati, naj dá boercem svo budo nazaj, katero jim je pred dvema letoma vzel Beaconsfieldovo ministerstvo.

Poroča se z **Irskega**, da hoče angleška vlada tamošnje vojake urediti v devet premičnih kolon, ki bodo pazile na javen mir po celej Irskej. Tožba zoper vodje „irske lige“ nij še dognana.

gova tajna, vendar se slovenski pevci nadejajo, da pride tudi v tem oziru drug čas. Isto tako je z g. Foersterjem. Odlična podpora je zdaj tudi učitelj D. Fajgelj, jako nadarjen umetnik, o svojem času tudi Fr. Gerbec, — s tem je pa pri kraju tudi vrsta glavnih duševnih podpornikov „Glasbene Matice“. Pa ne, da bi Slovenci ne imeli še drugih skladateljev! Dosti jih je, a oni svojih proizvodov z napačno mislijo, da so morebiti slabi, ne vpošljejo „Glasbenej Matici“ v presojo.

V takih okolištinah ima tedaj „Glasbena Matica“ jako neprijetno položeno. A vendar nje odborniki ne omagajo. Da bi dobilo društvo novih članov in bi spravilo svoja dela mej občinstvo, odločil je odbor, dati vse do leta 1879 izšle muzikalije za nad polovico znižano ceno 6 gold., kateri sklep še velja, dokler je blaga.

Nadalje je odbor izdajati začel novo zbirko

pesnij po imeni „Lavoriko“. V jako ličnih zvezkih bode izdajala „Glasbena Matica“ glasove k vsem partituram, katere je doslej že izdala. Prve četiri zvezke glasov (42 pesnij) je „Glasbena Matica“ že razposlala. „Glasbena Matica“ je to delo pričela izdovati s posebnim ozirom na slovenske pevce in čitalnice.

S temi vrsticami sem hotel slovensko inteligencijo, zlasti prijatelje pesni opozoriti na „Glasbeno Matico“. Ona je zavod na čisto narodnej podlagi, podpira, širi in čuva narodno petje, in je tedaj nadejati se, da bodo Slovenci brez razločka stanu zopet krepko pričeli podpirati ta glasbeni zavod; osobito bodi to priporočeno čitalnicam po Slovenskem, posamnim pevcem, slovenskemu duhovenstvu in učiteljstvu. Davek je sicer res, a plačuje se ta davek tudi v narodovo izomiko.

H—a.

Dopisi.

Iz Velikoveca na Koroškem 30. dec.

[Izv. dop.] Resnične so velike tožbe o groznej germanizaciji koroških Slovencev. Na priliko stavim le naše mesto, v katerem prvi razred obiskuje 120 učencev, mej temi čez osemdeset samih kmetških slovenskih otrok; gosp. učitelj res izboren mož se trudi da stori svojo dolžnost; a ko otroci prestopijo v drugi razred in višje, že sam učitelj prav nič nij zmožen slovenskega jezika! Sancta simplicitas! ali nij to največja krivica, ki se na tak način našemu revnemu kmetu godi! Tu so učilnice — prave mučilnice! Ko se otrok na tak način odgojuje in potem dá musam valet, nij krop, nij voda. —

Ta mesec se je tudi tukaj igralo v korist revnim učencem. Kakor drugod, tako je tudi tukaj veliko revnih dečkov in deklic, ki hodijo slabo oblečeni, strgani, od mraza trepetajoči, ki morajo dalje časa z mokrimi otrpnenimi nogami mirno v klopi sedeti. Glede na take okoliščnosti so naši diletantje predstavljali dve igri, katerim se izreka iskrena zahvala za čisti dobiček. Ko se je izvršil program s svojimi točkami, začela je muzika „Karlsbaderjev“ igrati v tukaj najbolj obiskanej gostilni. Na želo par rodoljubov se je tudi čula lepa vrsta najlepših slovenskih komadov, kakor: „Kje dom je moj“, „Naprej zastava Slave“, „Mila mila lunica“ itd.

Tako smo se razveseljevali omenjeni večer, v splošno zadovoljnost občinstva, in šli še le ob treh zjutraj k pokoju. Nekateri poredneži pa so še domov gredé na javnej ulici popevali slovenske pesni, ki so vzvišeno odmevale po praznih ulicah. Končal se je ta večer, ki mi bo vedno ostal v spominu, večer, kakor bi si jih želel mnogo, in jih tudi še več upam v tem sicer dolgočasnem mestu.

Iz Rihenberka na Goriškem 29. dec.

[Izv. dop.] Dne 27. in 28. p. m. vršile so se pri nas volitve v občinsko starešinstvo; z vspehom so zadovoljni vsi pošteti in mirnomisleči občani. Prašanje je sedaj: kedo bode zanaprej občini načelnik, župan? Po mojem mnenji tukaj nij treba ne prašanja, ne pomišljanja. V občini imamo moža, dosedanega župana g. A. Robiča, ki po svojih zmožnostih vse druge tako daleč presega, da ne bo v nečast nobenemu kandidatu, ako se temu vmakne. G. Robič je bil zdaj že dvakrat zaporedoma župan — v zadovoljnost občine. Kar ga posebno priporoča, je to, da stoji nad strankami, in je zategadelj tudi izvoljenec vse občine, ne posamne stranke ali svojati. Nadejamo se torej, da naši novi občinski odborniki po želji ljudstva enoglasno posadé na županski stol g. A. Robiča; a tudi pričakujemo, da se imenovani gospod ne odtegne častnemu klicu.

Iz Doline pri Trstu 1. jan. [Izv. dop.] Pri nas se je dné 30. pr. m. vršila pod milim nebom veselica šolske mladine, katere se je udeležila ogromna množica ljudstva iz bližnje in daljnje okolice. Štirinajst toček, mej katerimi so bile razne deklamacije, en dvo-govor in šaloigra „Jurček gre na tuje“, izvrševali so učenci drugega in tretjega razreda tako izvrstno, da se je od vseh strani čestitalo nadučiteljema gg. Buncu in Vrtovcu k takim vspehom njunega podučevanja. — Sploh se more Dolina imenovati slovensko tvrdojavo ob jadranskem morju; tvrdojavo, katere posadko je domoljubni in za blagor svojega naroda vneti dekan gosp. Jan s pripomočjo tamošnjega učiteljstva duševno tako prosvetil,

da bode sijajno odbila vsak naval morilnega lahonstva.

Iz Slovenske Bistrice 31. dec. 1880 [Izv. dvp.] Vsled nenavadno ugodnega vremena je rez v vinogradih uže skoraj končana. Zdaj se pridno groba, trsni les je čvrst in lepo dozorel. Vina se malo prodaja, ker ne prihaja kupcev iz Koroškega. Cena vinu je različna po kvaliteti. Novo vino se dobi po 7 do 10 gld. vedro, cerkveno Ritoznojsko se je po dražbi celo po 11 do 12 gld. spečalo. Staro vino od l. 1879 in starejše je po 12 do 14 gld. vedro.

Po našem in Konjiškem okraju znani tat Krivec uže pet let jemlje in krade, kjer le more, a žandarmi ga ne morejo zasačiti, da si ga jih po 15 naenkrat išče. Pa Krivec se jim vselej vé odmakniti, pri čemer mu ženska usmiljenost največ pomaga.

Iz Notranjskega 31. dec. [Izv. dop.] (Zdravilo vsem tistim, ki imajo strastno bolezen „staviti v loterijo“) Večkrat se je govorilo, da bilo pametno, „malo loterijo“ odpraviti, ali — ker nese državi lep dobiček, kakih 10 milijonov gld. na leto, ohranila se je do denes ta pijavka, večji del revnih ali manj premožnih ljudi; nij upanja, da bi se odpravila. Našel sem uže tako strastue loterijce, da so dali vse v stavo, kar so okrog tega imeli. Vse pregovarjanje z besedami „več jih strela ubije, kot jih v loteriji obogati“, „ti so kot bele vranerediti“ itd. vse to bilo je zastoj. Veselje do loterije, je vedno večje; prepričal sem se tega vsak dan uže v različnih krajih. Stara navada železna srajca, ta pogovor velja tudi tukaj. Nij ga zdravila za to bolezen, pritrdil bi mi vsak. Ali jaz vendar vem za zdravilo dragi čitatelj, če si kaj podvržen tej bolezni? — Je sicer neprijetno, kot sploh vsa zdravila, ali pomaga hitro, še tist dan. Meni je odleglo kakor bi odrezal, tist trenotek.

Stavil sem več let in nikoli nič zadel, pa navada! vedno sem mislil, bo uže prišla vrsta tudi na me, jih bom uže „pogruntal.“

Primerilo se mi je, da sem denes teden res nekaj zadel, o sreča!! Oglasil sem se včeraj pri loteriji v S. pokazal svoj listič s prošnjo naj se mi dobiček izplačati blagovoli. Ali mesto denarja, reklo se mi je: „Mi je prav žal, res ste zadeli, pa številke so po naključbi na pošti en dan ali dva zakasnele, tedaj za ta bart, ne dobite družega kakor stavo nazaj.“ Ko sem to zdravilo, sicer neprijetno, pa za omenjeno bolezen posebno dobro, dobil, bil sem zdrav; spoznal sem, da z loterijo nij nič in pustim jo v miru.

Čudna, za res je natančnost! Pri privatnem podvzetju bila bi mogoča, taka napaka ali trpel bi jo gotovo ne jaz, temuč le podvzetnik; ali pri državnej stvari trpe se take nerednosti. Sem li jaz kriv, da so številke zakasnele? Zakaj je zakasnenje na moj račun,

Dobil sem svoj denar ves nazaj, ali vsi ga ne bodo dobili, ker nij mogoče tudi jaz bi ga ne dobil, če bi se ne bil zarad dobitka oglasil. Radoveden sem, kam pride po tem tist denar: „če nič ne zadeneš si obdenar, če zadeneš ti dam stavo nazaj“, prevzamem še denes jaz loterijo od države v najem in lahko bi dal 10 milijonov gl. najemščine pa bi vendar v kratkem postal svoje vrste Rothschild, saj strastni loterijo-stavci bi ne spoznali svoje neumnosti. J—c.

Z Dunaja 2. jan. [Izv. dop.] Novo leto se v vseh naših novinah kaže v nemiru, razburjenosti, krivici, ščuvanji na Slovane. Temu

nasproti pa je češko novinstvo nekako resignirano. Tako se izraža jeden čeških listov: „Češki poslanci so vsi popolnem prepričani, da je sedanja notranja situacija nasledek vnanjega položaja in da zatorej, dokler se vnanje razmere ne izpremené, nikakor nij misliti, da bi se v notranjem tudi kaj na boljše obrnilo. Končen odlok o vseh onih velikih vprašanjih, glede katerih se češki narod in njegovi stari nasprotniki ne morejo sporazumeti, ne bode se dogljal v državnem zboru, ter imajo zatorej poslanci češkega naroda zdaj ozirati se zgolj na to, da ne zamudé porabiti tudi sedanji umetni odmor svetovnozagodovinskega razvoja za pospeševanje interesov svojega naroda v odkazanem jim oskromnem delokrogu.“ — To je istina in to velja tudi za slovenske poslance in za slovenski narod. Slovanstvo bode doseglo celo svojo pravico, kadar se bode njega važnost in njega moč izpoznala. In da so dozda naši liberalci tako grozovito ošabni in prevzetni v svojej krivičnosti zoper nas, kriva je mnogo še vnanja politika in vnanih razmer nemška ostrina. Ta pa ne bode dolgo trpela, ne more. Dokler pa traja, tako dolgo je treba, da se krepimo, pa da si v ta namen skušamo kolikor največ mogoče priboriti za bodočnost po razmerah kakeršne so. Najbolj škodljivo bi pa bilo, ko bi mi pustili, da bi se nas zarad nevspehov polastila kaka malodušnost.

Domače stvari.

— (Gg. narodni volilci celjskega volilnega okraja) so uljudno vabljeni priti k volilnemu shodu, kateri bode v nedeljo 9. januarja t. l. ob 3. uri popoldne v Žavci v dvorani gostilne „pri kroni“. Poročal bodem o delovanji državnega zbora in o zadevah novega gruntnege davka.

Dr. Jos. Vošnjak,
državni poslanec.

— (Iz Ljubljane) se nam 3. t. m. piše: Kakor čujemo, postal je tukajšnji poštni kontrolor, Ljubljčan in rojen Slovenec, gosp. Avgust Presel, višji poštni oskrbnik in tako tudi ljubljanskega poštnege urada načelnik. On, strokovnjak, naše razmere dobro pozna in je sploh pri občinstvu in pri poštnehih uradnikih zelo priljubljen, ker je bil vedno pravičen in nepristransk proti vsacemu. Zatorej mu od srca čestitamo, nadejaje se, da tudi nadalje ostane zvest svojim dozdanjim načelom. (Kakor smo mi slišali, sililo se je tudi v to službo več Nemcev, ki so „obetali“, kako se bodo na starost slovenščine učili! Veseli nas, da so vendar propali! Ur.)

— (Ljubljanski mestni zbor) ima 5. januarja javno sejo. Na vrsti razgovorov je poročilo stavbene in finančne sekcije o tem, da se poderó in odstranijo škofovski hlevi na severnej strani stolne cerkve. Dalje pridejo na vrsto poročila finančnega odseka o raznih proračunih.

— (Imenovanje.) Finančni minister je imenoval tajnika dr. Jos. Račiča za finančnega svetovalca pri finančnej prokuraturi v Ljubljani. — S tem je nasledništvo Kalteneggerjevo rešeno in sicer po razmerah kakor so zdaj pri nas, ugodno. Uže se je namreč slišalo, da so nam neki krogi poskusili spet kacega slovenščine nezmožnega tujca na to mesto priintrigirati.

— (Novoletna slavnost v ljubljanskej čitalnici) je bila dobro obiskana. Program se je vršil v občno zadovoljnost, posebnost so dopadale produkcije pevskega zbora

pod vodstvom gosp. Valente, zlasti skladbe „Denes tukaj jutri tam“, „Žabja kantata“ in Vogelnova „Cigani“, pri kateri je naš izvrstni tenor g. J. Meden samospjev izborni popeval. Tudi godba z merlotinkami je bila občinstvu kot novina po volji. Znana komika Kajzel in Rudolf sta provzročila s svojimi kupleti dosti smeha in če je tudi bila policija pesen o „tajčkrainerji“ prepovedala, je vendar v zadnjem trenutku g. Kajzel z drugim šaljivim kupletom pomagal si.

— (Iz Borovnice) se nam 1. jan. piše: 26. decembra p. l. imelo je Borovniško bralno društvo občni zbor. Za predsednika bil je izvoljen jednoglasno g. Jan. Borštnik, za podpredsednika g. Jos. Košir, za blagajnika g. Jan. Majarón. Ker so bili dosedanji društveni prostori nekaterim nekoliko preoddaljeni, je po sklepu večine v prihodnje društveni sedež v gostilni „pod koločvorom“.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) ima v sredo 5. jan. svoje četrto redno zborovanje.

— (Samomor.) Iz Cerkelj na Gorenjskem se nam piše 1. jan.: Zadnji dan pretečenega leta popoldne ob 3. uri ustrelil se je v srce mlinar in posestnik Janez Čimžar iz Dvorjan. Za našo občino je to nekaj nenavadnega. Uzrok samomora je pijančevanje in brezverstvo. Ko bi samomorec pomislil, kako žalost napravi domačim in sploh vsej fari, kjer je še krščanskega duha, gotovo bi to ne storil.

— (Mariborska čitalnica) obhaja dne 17. julija 1881 svečanost 20letnega svojega obstanka; v občnem zboru dne 26. dec. izrekla se je odboru zahvala za srečno izvršeno preselitev; za nesrečne Zagrebčane priredi so beseda. V novi odbor izvoljeni so gospodje: dr. Ulrih, predsednik, Pavel Simon, namestnik, Pr. Holobar, tajnik, J. Škoflek, denarničar, dr. Sreec, dr. Dominkuš, dr. Gregorec, profesor Lavtar in sodnijski adjunkt Fr. Vovšek odborniki.

— (Gasilec umrl.) Gasilec zadnjega požara v Stari vasi na slov. Štajerskem je zbolel vsled prehlajenja in zapuščen od vseh — tudi od svojega gospodarja — ter prepehjan v Celjsko bolnišnico je tam umrl.

— („Narodna šola“) je poslala od občnega zbora t. l. do sedaj 47 šolam blaga v vrednosti 286 gld. 90 kr. Šole, ki so dobile blaga, naj skrbé, da se darovi obrnejo po namenu dariteljev, namreč ubogim šolarjem v podporo. Naj bo „Narodna šola“ tudi v prihodnjem letu rodoljubom živo priporočena, posnemajmo druge narodnosti, ki tudi podpirajo svoje šolstvo; na svetu je uže tako, da brez truda in požrtvovalnosti ne gre. A vztrajnost pride pa vendar le do svojega namena.

— (Razpisi učiteljskih služeb na Kranjskem.) Na enorazrednej ljudske šoli v Čemšeniku učit. služba, l. p. 400 gld. in prosto stanovanje. Prošnje do 10. januarja t. l. pri c. kr. okraj. šol. svetu v Kamniku. V šolskem okraju Radovljiskem. Na 1razrednej ljudske šoli v Kranjskej gori učit. služba, l. p. 450 gld. in prosto stanovanje; do 10. prosenca t. l. —

Razne vesti.

* (Cerkev se podrli.) V vasi Saint-Prezel pri Montaubanu je na sveti večer, ko so bili verniki zbrani pri večernicah, cerkev podrli se. Osem ljudij je bilo podsutih, da so mrtvi iz posula izvlečeni bili, okolo 90 je pa ranjenih.

* (Pes rešil štirim otrokom življenje.) Neki obrtnik v Hojnicah je imel velikega psa, za katerega pa nij maral ter ga je zato prodal nekemu graščaku. Pes se no-

vega gospodarja nij mogel privaditi ter je zmirom na svoj prejšnji dom uhajal. Neko noč je ušel zopet svojemu novemu gospodarju in prišel po noči pred hišo svojega prejšnjega gospodarja. Prišel je lajati in praskati po vratih, da bi ga notri spustili. Žena obrtnikova se zbudi, spozna znani glas psa ter vstane, da ga v hišo spusti, da bi zunaj ne prezebaval. Psa hoče spustiti potem v sobo, kjer so njeni štirje otroci spali a takoj, ko odpre vrata, udari jej v nos duh po ogljenci. Hitro skoči k otrokom, ter jih najde uže v nezvesti. Vendar mrtvi še niso bili, in ko se je bila soba prezračila, pričeli so se zopet zavedati. Tako je zvest pes rešil štirim otrokom življenje.

* (Barbarsko.) Francoski konsul Rabat v Maroki je baje ukazal neko dekle na trgu javno pretepsti; navzočen je moral biti francoski konsuluski kancelar pri izvrševanju te kazni, ki spominja živo na srednji vek. Ker je pa bila dekle Arabka, zato zahteva sultan Muley-Hassan zadoščenja od francoske vlade.

Listnica opravištv. G. A. H. v Šm. Placano do 27. aprila 1881.

Javna zahvala.

Podpisanim je banka „Slavija“ za njuna pogorela poslopja v spodnjih Danjah pri Gorici plačala vestno in pošteno vso cenjeno škodo. To je tem boljše priznanja vredno, ker nobeden naju dveh nij bil še plačal zavarovalnine, in štejeva si v dolžnost, da najtopleje priporoča vsacemu banko „Slavijo“.

V Gorici 29. grudnia 1880.

France Kejžar in Janez Jeusterle pogorelca.

Dunajska borza 3. januarija

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	72 gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	73	95	„
Zlata rente . . .	87	90	„
1860 drž. posojilo . . .	130	90	„
Akcije narodne banke . . .	823	„	„
Kreditne akcije . . .	236	30	„
London . . .	118	50	„
Srebro . . .	—	—	„
Napol. . .	9	36 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	56	„
Državne marke . . .	58	10	„

Manipulacijo z vinom

praktično uči novo izšla knjiga „Recept-Buch“, obseajoča navod, kako se oboljša kisel in slabo vino; kako se prireja vino brez grozdja, vino z ležišča, (iz 100 litrov 1000 litrov), s tem, da se dodajo čisto zdrave tvari za ceno domačo porabo ali fina butelijska vina, nadalje kako se prireja jabolčnik, vinski jesih, jesih-sprit, žganje, rum, liker, sok od sadja, droži, parfim, zdravstvena žgana pijača, balzam, mnilo in nad 1000 trgovinskih rečij, ki donajajo nad 100 odstotkov dobička. Cena 3 gld. Naročuje se ali z gotovino ali s poštnim povzetjem pri Maria Hrdlicka, k. k. priv. Inhaberin, Wien, Wieden, Hauptstrasse Nr. 36, I. Stock. (612—6)

Proda se

na graščini Kravjek, pošta Hudo, več gospodarskega orodja, mlatilnic, rezalnic, bran, plugov in voz. (661—2)

Razglas.

Pri srečkanju 80 lozov ljubljanskega mestnega posojila, ki se je po načrtu dne 2. januarja 1881 vršilo, so bile vzdignene:

Št. 15.169 z dobitko 30 000 gld.

„ 36.142 „ „ 2.000 „

Št. 17.923

„ 23.557

„ 34.281

„ 47.168

„ 61.115

vsaka z dobitko 500 gld.

Št. 999, 1094, 3256, 3575, 3783, 5540 6310, 8064, 8812, 9215, 10 089, 10.500, 10 921, 13.919, 14.085, 15.384, 17.429, 17 460 17 831, 17.908, 20.375, 24.956, 26.356, 27 295 27.889, 28.029, 28 269, 28.715, 28 976, 29.836 30 042, 30.272, 31.844, 32 833, 35 871, 36 386 37 753, 41.430, 42.654, 42.792, 42 872, 46.136 46 546, 46.695, 48.134, 49.621, 49 680, 49.726 53 151, 54.516, 54.566, 54 597, 54 973, 55 256, 56 554, 60.335, 60.339, 61.998, 62.173, 64.633, 64 840, 65.059, 65 923, 66.451, 67.617, 68 314, 68 994, 70.786, 71.037, 71 243, 72.752, 72 862, 73 585 vsaka z dobitko 30 gld.

Od lozov, ki so bili dne 2. aprila 1880 vlečeni, št. 15.719, 23.098, 24.463 in 26.516 vsaka z dobitko 30 gld., še niso izplačane.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 2. januarja 1881.

(1)

Župan: Laschan.

Kakó se takoj odpravljajo

zobne bolečine,

bodisi revmatične ali vsled votlih zob na to daje zastoj odgovor (518—10)

Franja Smrekar.

VIII., Löwenburggasse Nr. 4, I. Stock, Thür 6, Wien.

Vpraša naj se nemški.

Surov potaš

kupuje na debelo in drobno najdražje

S. F. Schalk

(656—2)

v Sevnici.

Umrli so:

30. decembra: Marija Lampič, žena tesarjeva, 61 let, v Florijanskih ulicah št. 13. — Marijana Keber, gostija, 67 let, v Radeckijevij vasi št. 28, za vodenico. — Janez Hočevan, 2 1/2 leta, v Kurjej vasi št. 6, za davico.

V deželnej bolnici. 29. decembra: Janez Jerman, gostač, 34 let.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite, revmatične bolečine v zobeh in glavi; malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje.

Zahval smo dobili uže celo množico. — 1 steklenica 50 kr. — Pravega prodaje samo (638—5)

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na mestnem trgu v Ljubljani.

Št. 18.572.

(653—2)

Razglas.

Zidanje glavne klavnice v Ljubljani se bode

dne 12. januarja 1881

ob 10. uri dopoldne pri podpisnem mestnem magistratu oddalo.

Dotična dela so:

1. zemeljska in zidarska dela, preračunjena na gl. 53.041.94
2. zalaganje potrebnega železa 26.347.13
3. kamoseška dela 10 685.13
4. tesarska dela 20.616.23
5. kleparska dela 3.120.22
6. kritje streh s škrlimi 8.325.10
7. mizarska dela 4.407.40
8. ključarska dela 5.992.—
9. lončarska dela 225.—
10. steklarska dela 557.71
11. mazarska dela 553.50
12. barvarska dela 100.—
13. stroji in vodotok 10 870.—

skupaj gl. 144.841.36

Pisane ponudbe, katerim je pet odstotni vadium priložiti in katere lahko na posamezna dela ali pa na celo zidanje glase, morajo razen odstotnine (v številkah in besedah), katero kdo odjenja tudi izjaviti, da je ponudnik dotične stavbene pogoje bral in da se jim podvrže.

Potrjenje ponudeb ne glede na odstotke, katere kdo odjenja, je nepogojno mestnemu zboru pridržano.

Obrisi, proračuni, cenilnik in stavbeni pogoji leže pri tukajšnjem mestnem stavbenem uradu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 26. decembra 1880.

Župan: Laschan.

Umetne

(640—6)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlatu, vulkanitu ali celuloidu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, v I. nadstropji.

Najboljše in najuplivnejše Norveško

pomuhljevo olje iz kitovih jeter

zoper škroflje, krvico, pljučnico, kašelj itd. itd., v sklenicah à 60 kr.,

združeno z železnim jodirom

posebno dobro za one, ki imajo premalo krvi ali ki si imajo kri čistiti

v sklenicah à 1 gld.

prodaje

G. PICCOLI,

lekar „k angelu“,

(490—12) na dunajske cesti v Ljubljani.

Gostilnica na prodaj ali v najem v Slovenske Bistrici.

Iz zapuščine rajnega gospoda Josipa Manhartar je na prodaj hiša št. 123 v Slovenske Bistrici, zidana v eno nadstropje, ki ima 11 sob, veliko dvorano, obširna gospodarska poslopja in 28 oralov zemlje, večinom dobro obdelanih njiv in travnikov.

Hiša stoji tik dunajsko-tržaške velike ceste in je v njej uže mnogo let gostilnica in pekarija. Prostor in položaj hiše je tudi za druga podvzvetja jako ugoden.

Osobno ali na frankovana pisma daje natančnejša poročila podpisani zapuščinski oskrbnik in varuh maloletnih otrok. Po razmerah bi se tudi ponudbe za najem gostilnice in potrebne inventara jemale v ozir.

Josip Fritz,

posestnik in gostilničar.

(644—1)